

Materiál na rokovanie

Hospodárskej a sociálnej rady SR

dňa 04. 05. 2026

k bodu 3

Stanovisko ZMOS

k návrhu zákona Občiansky zákonník

Všeobecne k návrhu

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky predkladá na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky návrh zákona Občiansky zákonník (ďalej len „návrh zákona“). Návrh zákona bol vypracovaný na základe - - - Legislatívneho zámeru Občianskeho zákonníka (ďalej len „legislatívny zámer“), ktorý schválila vláda Slovenskej republiky uznesením č. 13 zo 14. januára 2009 a ktorým zároveň uložila ministromi spravodlivosti Slovenskej republiky predložiť na rokovanie vlády Slovenskej republiky paragrafové znenie návrhu zákona, Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky schváleného uznesením vlády Slovenskej republiky č. 590 z 13. novembra 2023 a Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2025 schváleného uznesením vlády Slovenskej republiky č. 11 z 15. januára 2025. Občianske právo je odvetvím práva, ktoré sa bytostne dotýka každého jedného človeka. Upravuje rodinné a statusové otázky, reguluje následky bežných, ale aj zásadných majetkových rozhodnutí v živote človeka. Jeho kvalitná štruktúra a obsah sú preto nevyhnutné na to, aby všetky tieto vzťahy fungovali riadne a správne, a aby boli v prípade sporov súdne rozhodnutia predvídateľné.

Dobrá, zrozumiteľná a prehľadná úprava občianskeho práva tak zabezpečuje v medziľudských vzťahoch právnú istotu – a tým je do istej miery predpokladom pre pokojné a nekonfliktné spolunažívanie v spoločnosti. V súčasnosti platný Občiansky zákonník bol prijatý v roku 1964, a to s obsahom poplatným dobe svojho vzniku, tzn. ako taký je vystavaný okolo typických situácií socialistického života, čo sa prejavilo v neprirodzene zúženom právnom priestore pre slobodné rozhodovanie o vlastných záležitostiach. Dôsledkom je nielen stručná právna úprava, ktorá opomínala mnohé z klasických právnych inštitútov, ale aj príliš zjednodušujúci pohľad na právo ako na systém mantinelov pre realizáciu širokej slobody jednotlivca. Hoci v priebehu času boli niektoré jeho nedostatky odstránené, aj naďalej ostáva Občiansky zákonník v

mnohých smeroch predpisom len pre základné, typové prípady. V dnešnej dobe, ktorá je charakterizovaná zložitou spoločenských a ekonomických vzťahov, však už takýto predpis nestačí. Jeho nedostatočná a príliš zovšeobecňujúca úprava totiž neraz buď neponúka žiadne riešenia pre komplikované situácie súčasného zložitého sveta alebo vedie k neuspokojivým riešeniam, ktoré už nezodpovedajú dnešným potrebám.

Pripomienky k materiálu

ZMOS v rámci medzirezortného pripomienkového konania uplatnil jednu zásadnú pripomienku, ktorá sa týkala zachovania inštitútu ochrany proti zrejmemu zásahu do pokojného stavu. Po vysvetlení koncepcie a zmyslu novej štruktúry navrhovaného kódexu, ZMOS od pripomienky upustil.

Záver

ZMOS navrhuje, aby HSR SR odporučila predložený návrh zákona na ďalšie legislatívne konanie.

doc. PaedDr. Jozef Božik, PhD.

predseda ZMOS